

Jaka regulacja dla spółdzielni uczniowskich? Prezentacja ekspertyzy

Joanna Brzozowska-Wabik

Członek Zarządu Związku Lustracyjnego
Spółdzielni Pracy

Agencja Rozwoju
i Promocji Spółdzielczości
Związku Lustracyjnego
Spółdzielni Pracy

Geneza

- Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej w **listopadzie 2019 r.** ogłosiło przetarg na opracowanie ekspertyzy pod nazwą: *„Wypracowanie koncepcji organizacyjnej praktycznego funkcjonowania spółdzielni uczniowskich oraz promowania idei spółdzielczości wśród uczniów na tle obowiązujących przepisów prawa, ze szczególnym uwzględnieniem statusu uczniów i rodziców, organów prowadzących (JST) oraz rozstrzygnięć dotyczących szczegółowej organizacji pracy szkoły“.*
- Za najkorzystniejszą została uznana **oferta Związku Lustracyjnego Spółdzielni Pracy**, w imieniu którego materiał został opracowany przez zespół autorski w składzie:
 1. **Joanna Brzowska-Wabik** (Członek Zarządu ZLSP i Kierownik Agencji Rozwoju i Promocji Spółdzielczości).
 2. **Anna Mironiuk** (Instruktor Powiatowej Rady Spółdzielczości Uczniowskiej w Suchej Beskidzkiej oraz opiekun SU Szarotka przez 40 lat).
 3. **Katarzyna Kaźmierska** (Radca prawny oraz Dyrektor Delegatury ZLSP w Lublinie).

Cele ekspertyzy

- zidentyfikowanie **modeli funkcjonowania spółdzielni uczniowskich** w Polsce w odniesieniu do istniejących ram prawnych,
- **identyfikacja barier** w ich działaniu w aktualnym porządku prawnym,
- sformułowanie **rekomendacji** w zakresie możliwych do wprowadzenia w obecnym porządku prawnym usprawnień w ich funkcjonowaniu, dzięki którym lepiej się wpiszą w aktualny system oświaty i formułę funkcjonowania szkoły, zachowując przy tym wartości i charakter spółdzielczy,
- opracowanie **nowego projektu wzorcowego statutu SU**, aby odpowiadał on aktualnym potrzebom i uwarunkowaniom funkcjonowania współczesnej szkoły,
- zidentyfikowanie i przeanalizowanie przepisów, w ramach których poruszają się funkcjonujące obecnie spółdzielnie uczniowskie, zwłaszcza w relacji do szkoły, rodziców, a także jednostki prowadzącej,
- sformułowanie konkretnych **rekomendacji w zakresie potencjalnych zmian legislacyjnych** (zmiana konkretnych przepisów, ewentualnie wprowadzenie nowych), które miałyby pozytywny wpływ na funkcjonowanie spółdzielczości uczniowskiej,
- sformułowanie **rekomendacji**, w jaki sposób podmioty zewnętrzne (KRS, FRSU, OWES) mogłyby **wspierać tworzenie i funkcjonowanie** spółdzielni uczniowskich.

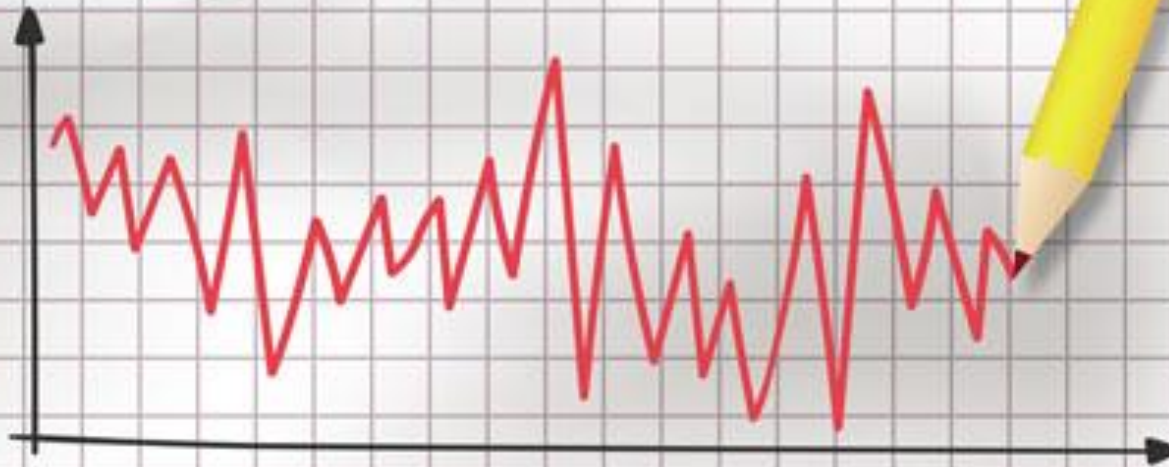

Metody pracy

- **Analiza materiału zastanego (desk-research)**, w ramach którego wzięto pod uwagę przede wszystkim: istniejące współcześnie opracowania poświęcone tematyce spółdzielczości uczniowskiej, raporty z badań nad tą formą aktywności uczniów, obowiązujące akty prawne oraz orzecznictwo sądowe, oficjalną korespondencję pomiędzy organizacjami i instytucjami poświęconą próbom uregulowania prawnego kwestii związanych ze spółdzielczością uczniowską, notatki z posiedzeń Krajowego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej oraz grupy ds. edukacyjnych, dokumenty źródłowe w postaci sprawozdań spółdzielni uczniowskich, które napływają do FRSU.
- **Wywiady, m.in. z przedstawicielami** Fundacji Rozwoju Spółdzielczości Uczniowskiej, Krajowej Rady Spółdzielczej, Związku Lustracyjnego Spółdzielni Pracy, Ministerstwa Edukacji Narodowej, Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej, spółdzielni socjalnej i organizacji pozarządowych wspierających działalność spółdzielni uczniowskich, aktualnymi opiekunami spółdzielni uczniowskich, dyrektorami szkół, w których albo funkcjonują lub funkcjonowały kiedyś spółdzielnie uczniowskie (**11 wywiadów indywidualnych oraz dwa zogniskowane wywiady grupowe**, w których wzięło udział łącznie 18 osób).

Kondycja spółdzielni uczniowskich oraz ich rola w promowaniu postaw przedsiębiorczych i obywatelskich wśród młodzieży

- Badanie przeprowadzone w **2015 roku**
- Desk-research
- Badanie ilościowe (ankieta wśród nauczycieli)
- Badania jakościowe (wywiady i spotkania focusowe)

Agencja Rozwoju
i Promocji Spółdzielczości
Związku Lustracyjnego
Spółdzielni Pracy

**MEDAL NA
120-LECIE**

spółdzielni uczniowskich
w Polsce

1900-2020

**120 lat w Polsce
1900-2020**

z podziękowaniem od spółdzielczości uczniowskiej

120-letnia historia spółdzielczości uczniowskiej

- ***Pierwsza spółdzielnia uczniowska powstała w 1900 roku w Pszczelinie koło Warszawy.***
- ***Okres zaborów był generalnie czasem rozkwitu wielu inicjatyw spółdzielczych.***
- ***Dwa okresy największego wzrostu liczby spółdzielni uczniowskich: lata międzywojenne (w latach 30-tych XX wieku było ok. 5 tyś. spółdzielni uczniowskich) oraz lata po II wojnie światowej, kiedy to w roku szkolnym 1946-1947 było 12 tysięcy takich podmiotów.***
- ***W końcówce lat 80-tych XX wieku w polskich szkołach aktywnych było ok. 18 tysięcy spółdzielni uczniowskich.***
- ***Począwszy od przemian ustrojowych, ta liczba zaczęła się systematycznie zmniejszać...***
- ***Jeszcze w 2012 roku mówiło się nadal o ok. 5 tysiącach spółdzielni.***

Liczebność spółdzielni uczniowskich

Województwo	
Dolnośląskie	6
Kujawsko-pomorskie	12
Lubelskie	14
Lubuskie	5
Łódzkie	57
Małopolskie	162
Mazowieckie	52
Opolskie	3
Podkarpackie	53
Podlaskie	10
Pomorskie	15
Śląskie	235
Świętokrzyskie	78
Warmińsko-mazurskie	13
Wielkopolskie	23
Zachodniopomorskie	13

Powody zmniejszania się liczby spółdzielni...

- ***Przekształcenia szkół***
- ***Zmiany personalne na stanowiskach Dyrektorów, ale też nauczycieli***
- ***Brak wiedzy o tej formie działalności wśród nowej kadry.***
- ***Zawirowania prawne (np. wprowadzenie Rozporządzenia na temat zdrowej żywności w szkole).***
- ***I wiele innych.... ale przede wszystkim:***

BRAK JEDNOZNACZNEGO UREGULOWANIA PRAWNEGO.

Agencja Rozwoju
i Promocji Spółdzielczości
Związku Lustracyjnego
Spółdzielni Pracy

Podstawy prawne działania SU

- Wskazuje się na **art. 86 ustawy Prawo Oświatowe**, który mówi o tym, że w szkole mogą działać stowarzyszenia i inne organizacje, w tym organizacje harcerskie, których celem statutowym jest działalność wychowawcza albo rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły lub placówki. Wymaga to zgody Dyrektora szkoły, rady szkoły i rady rodziców.
- Czasami działalność spółdzielni uczniowskich porównuje się do funkcjonowania samorządów w szkołach, przy czym do **samorządu uczniowskiego** należą wszyscy uczniowie z mocy prawa (art. 85 ustawy Prawo Oświatowe), natomiast przynależność do spółdzielni uczniowskiej jest dobrowolna.

Próby uregulowania prawnego

- **Trwają co najmniej od 2004** – najpierw projekty prezydenckie włączające spółdzielczość uczniowską w obszar Prawa Spółdzielczego a następnie osobne projekty ustaw dotyczące SU.
- **Główne założenia:** spółdzielnia zakładana jest przez uczniów powyżej 13 roku życia, prowadzi działalność gospodarczą, posiada podmiotowość i osobowość prawną, może zatrudniać nauczycieli a nawet uczniów,
- Rodzi to **wiele problemów**, a przede wszystkim: problem z uczestnictwem dzieci poniżej 13 roku życia, konieczność prowadzenia rachunkowości, co wiąże się z kosztami, problem uregulowania pracy młodocianych, obowiązki podatkowe i wiele innych.

Spółdzielnia jako jednostka wewnątrz-szkolna...

- Spółdzielnia uczniowska powinna być **tzw. organizacją szkolną nieposiadającą osobowości, ani podmiotowości prawnej**, która prowadzi działalność handlową, wytwórczą, etc., niebędącą działalnością gospodarczą w rozumieniu obowiązujących przepisów, ponieważ nie spełnia podstawowej cechy działalności gospodarczej, jaką jest działanie w celu zarobkowym.
- Znajduje to potwierdzenie w stanowisku Krajowej Informacji Skarbowej, która podkreśla, że *„Działalność gospodarcza obejmuje w szczególności czynności polegające na wykorzystywaniu towarów lub wartości niematerialnych i prawnych w sposób ciągły dla celów zarobkowych. Cel [SU –red.] ma charakter wyłącznie edukacyjny, zatem spółdzielnie uczniowskie nie spełniają kryteriów handlowca, ani usługodawcy, w rozumieniu ustawy o podatku dochodowych od towarów i usług”.* (23.10.2019 r.)
- Oraz odpowiedzi Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów z dnia 24 kwietnia 2017 roku na interpelację poselską, gdzie zapisano: *„uzasadnionym wydaje się twierdzenie, że działalność mająca na celu jedynie edukowanie uczniów w obszarze praktycznego funkcjonowania przedsiębiorstwa prowadzona przez spółdzielnie uczniowskie nie jest działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów ustawy o VAT”.*

Agencja Rozwoju
i Promocji Spółdzielczości
Związku Lustracyjnego
Spółdzielni Pracy

Działalność w spółdzielni to forma dodatkowej aktywności ucznia

- Koncepcja ta respektuje fakt, że działalność spółdzielcza może we współczesnej szkole dokonywać się w ramach **wspierania (rozszerzania) oferty w oparciu o sferę zajęć nieobowiązkowych, uzgodnionych z rodzicami**. Zgoda przedstawiciela ustawowego, a więc rodzica lub opiekuna prawnego dziecka, jest wymogiem przystąpienia do takiej organizacji.
- Wpisywałaby się ona w **obszar zajęć dodatkowych** odwołujących się do potrzeb uczniów, stanowiłaby formę zajęć pozalekcyjnych. Jak podkreśla Ministerstwo Edukacji Narodowej w piśmie z dnia 18 stycznia 2018 roku *„Dyrektor szkoły (nauczyciele) są autonomiczni co do sposobu wykonywania tej aktywności (obszary tematyczne). Cechą charakteryzującą zajęcia jest zachowywanie ich zgodności z celami powszechnymi i celami szkoły, są one realizowane pod nadzorem dyrektora i opieką nauczyciela”*.
- Działalność spółdzielni uczniowskich **w szkole pomaga realizować jej nadrzędny cel** określony w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo Oświatowe, jakim jest *‘zapewnienie każdemu uczniowi warunków niezbędnych do jego rozwoju, przygotowanie go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności’*.

- Stanowisko, że „*spółdzielnie uczniowskie powinny pozostać organizacjami przyszkolnymi, w swojej działalności tylko wzorującymi się na przepisach prawnych dotyczących spółdzielni*” wyrażane było wielokrotnie w trakcie prac legislacyjnych, m.in. przez:
 - Opinia Ministra Sprawiedliwości z 28 października 2008 r.
 - Opinia Rady Ministrów z 17 grudnia 2008 r.
 - Opinia Narodowego Banku Polskiego z 12 maja 2010 r.

Art. 85a ustawy Prawo Oświatowe

1. W szkole i placówce **może działać** Spółdzielnia Uczniowska, zwana dalej spółdzielnią.
2. Spółdzielnia jest **dobrowolnym zrzeszeniem uczniów** szkoły lub placówki, które w celu edukacji swoich członków w zakresie praktykowania przedsiębiorczości prowadzi pod opieką nauczyciela-opiekuna spółdzielni, działalność handlową, usługową i/lub wytwórczą, niebędącą działalnością gospodarczą w rozumieniu obowiązujących przepisów.
3. Spółdzielnia może prowadzić również działalność społeczno-kulturalną na rzecz uczniów szkoły, w której działa i ich środowiska.
4. Członkowie spółdzielni nie otrzymują indywidualnego wynagrodzenia, a nadwyżka środków finansowych uzyskana w wyniku działalności spółdzielni nie podlega podziałowi pomiędzy członków.
5. Spółdzielnia nie posiada osobowości prawnej.
6. Spółdzielnia zakładana jest i działa na terenie szkoły oraz może korzystać z pomieszczeń szkolnych na zasadach, jak inne organizacje w szkole.
7. Realizując swoje działania, spółdzielnia wzbogaca formy działalności szkoły określone art. 109 ust. 4 ustawy Prawo Oświatowe.
8. **Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi w drodze rozporządzenia Wzór Statutu Spółdzielni Uczniowskiej.**
9. Szczegółowe zasady organizacji spółdzielni określa statut szkoły lub placówki.

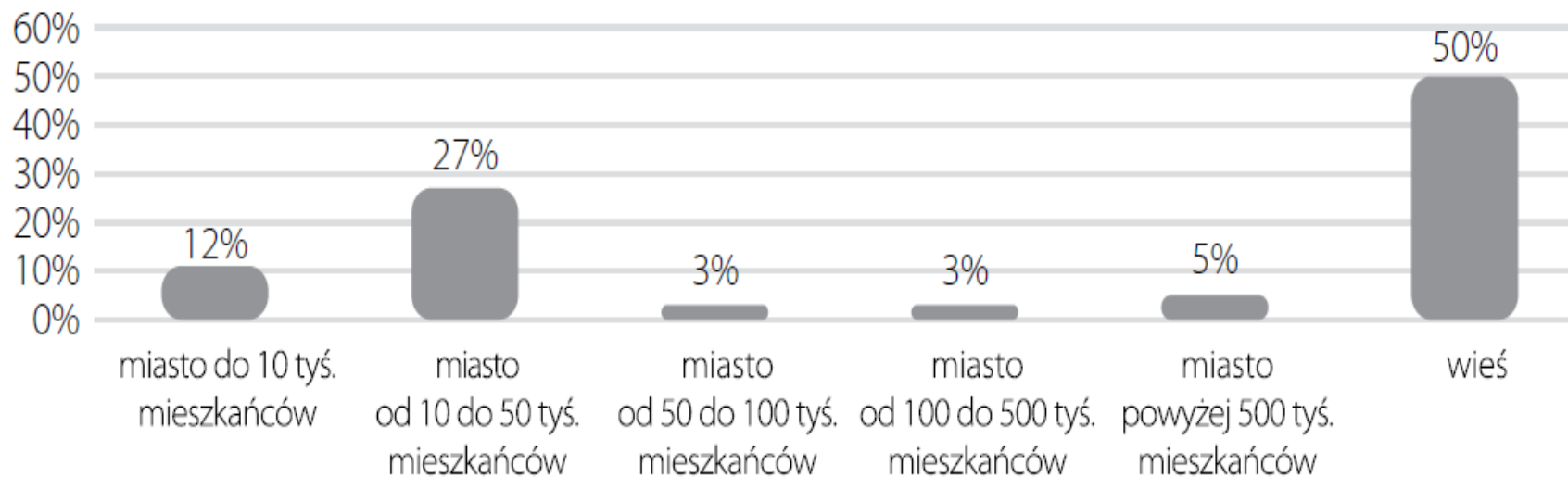

Rozwiązanie to nie jest odpowiedzią na wszystkie problemy SU?

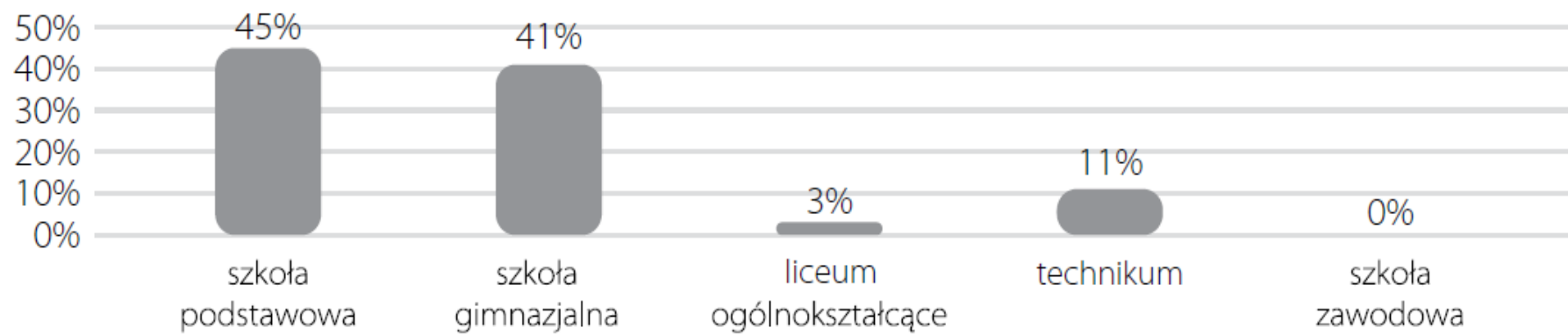
- Nie rozwiązuje przede wszystkim problemów spółdzielni uczniowskich, które działają wśród doroślejszej młodzieży i mają aspiracje do wychodzenia ze swoją działalnością poza teren szkoły (tutaj rozwiązaniem mogłoby być nawiązanie współpracy z podmiotami ekonomii społecznej działającymi lokalnie – ngo czy też spółdzielniami socjalnymi).
- Kluczowe wydaje się zatrzymanie postępującego procesu likwidacji spółdzielni uczniowskich (przykład Lubartowa, gdzie od 93 lat obecna jest nieprzerwanie spółdzielczość uczniowska w szkołach, a aktualnie ostała się tylko jedna spółdzielnia).
- To jest o tyle kluczowe, że bardzo dużo tych spółdzielni działa na terenach wiejskich, w małych miejscowościach, gdzie dają naprawdę realną szansę nabywania dodatkowych umiejętności przez uczniów – w pewnym sensie też wyrównywania szans edukacyjnych.

Wyk. 2 Miejsce zamieszkania

Wyk. 4 Rodzaj placówki szkolnej

- Wobec braku jednoznacznej regulacji prawnej, **Spółdzielnia uczniowska** działa w szkołach na podstawie **prawa zwyczajowego** (prof. Henryk Cioch).
- **Decyzję** o powołaniu spółdzielni podejmuje **Dyrektor Szkoły** wyznaczając konkretnego nauczyciela/nauczycieli na **opiekuna/opiekunów SU**.
- **Członkami** spółdzielni są tylko **uczniowie**.
- Minimalna ich liczba to **10 osób**.
- Spółdzielnia **nie ma osobowości prawnej**.
- Spółdzielnia uczniowska działa na terenie szkoły na podstawie **wpisu do jej Statutu w oparciu o swój Statut** (uchwalony przez członków a stworzony na podstawie **Wzorcowego Statutu Spółdzielni Uczniowskiej**).
- W **statucie** określony jest przedmiot działalności spółdzielni, zasady przystępowania i występowania, zasady powoływania organów spółdzielni i ich kompetencje – jest to **wzorowane na spółdzielczości dorosłych**.

WZÓR STATUTU SPÓŁDZIELNI UCZNIOWSKIEJ

I. Postanowienia ogólne

§ 1

1. Spółdzielnia uczniowska(nazwa spółdzielni)....., zwana dalej „spółdzielnią”, jest dobrowolnym zrzeszeniem uczniów (wpisać nazwę i adres szkoły lub placówki)...., które w celu edukacji swoich członków w zakresie praktycznej nauki przedsiębiorczości prowadzi pod opieką nauczyciela-opiekuna spółdzielni, działalność handlową, usługową i/lub wytwórczą, niebędącą działalnością gospodarczą w rozumieniu obowiązujących przepisów.
2. Spółdzielnia może prowadzić również działalność społeczno-kulturalną na rzecz uczniów szkoły, w której działa i ich środowiska.

Wzór Statutu Spółdzielni Uczniowskiej

- Dział I. Postanowienia ogólne, zawierające definicję spółdzielni uczniowskiej, wraz z możliwością wpisania nazwy i siedziby, podkreślenie, że spółdzielnia nie działa w celach zarobkowych, prowadzona przez nią działalność np. handlowa jest prowadzona w celach edukacyjnych, że członkowie spółdzielni nie pobierają za tę działalność wynagrodzenia, a całość wypracowanych środków przeznaczana jest na cele statutowe. Zawiera również odwołanie do wartości i zasad spółdzielczych.
- Dział II dookreśla cele statutowe spółdzielni oraz sposoby, w jakich są one realizowane. Warto podkreślić, że zawarte we wzorze propozycje działalności handlowej, usługowej i/lub wytwórczej oraz działalności społeczno-kulturalnej są jedynie przykładowe i to spółdzielnia w swoim statucie decyduje o ostatecznym kształcie tych zapisów.
- Dział III określa tryb zakładania w szkole spółdzielni uczniowskiej, w tym zatwierdzania statutu, podkreślając rolę dyrektora szkoły oraz rady pedagogicznej.

Wzór Statutu Spółdzielni Uczniowskiej

W dziale IV stwierdza się, kto może być członkiem spółdzielni, podkreśla się rolę przedstawiciela ustawowego (rodzica, opiekuna prawnego dziecka), którego akceptacja jest warunkiem koniecznym przystąpienia do spółdzielni, jakie są prawa i obowiązki członków.

Dział V określa organy spółdzielni, ich kadencję, sposób zwoływania i powoływania do nich członków, oraz ich uprawnienia.

Dział VI definiuje, jakie są w spółdzielni fundusze obowiązkowe oraz fakt, że spółdzielnia może również tworzyć fundusze celowe, określa sposób podziału nadwyżek finansowych i sposób prowadzenia rachunkowości spółdzielni.

Dział VII natomiast zawiera postanowienia końcowe, w tym przede wszystkim informacje, w jaki sposób i na jakich zasadach spółdzielnia przechodzi w stan likwidacji.

Agencja Rozwoju
i Promocji Spółdzielczości
Związku Lustracyjnego
Spółdzielni Pracy

Struktura spółdzielni uczniowskich

- **Średnio spółdzielnia angażuje w swoją działalność 37 uczniów, przy czym największy odsetek spółdzielni (66 %) zrzesza między 10 a 30 członków, choć są i takie, które zrzeszają nawet 250 uczniów, ogółem 6 % SU zrzesza ponad 100 uczniów.**
- **Działają z reguły w szkołach podstawowych (45 %) i gimnazjalnych (41 %).**
- **68 % badanych spółdzielni powstało ponad 10 lat temu, a jedynie 2 % działa krócej niż rok.**
- **Opiekunowie, pytani o opinię na temat zmian w zakresie liczebności uczniów należących do spółdzielni uczniowskich, w 52,5 % deklarują, że liczba ta pozostaje bez zmian, jednak blisko jedna trzecia (32,5%) uważa, że liczba uczniów maleje.**

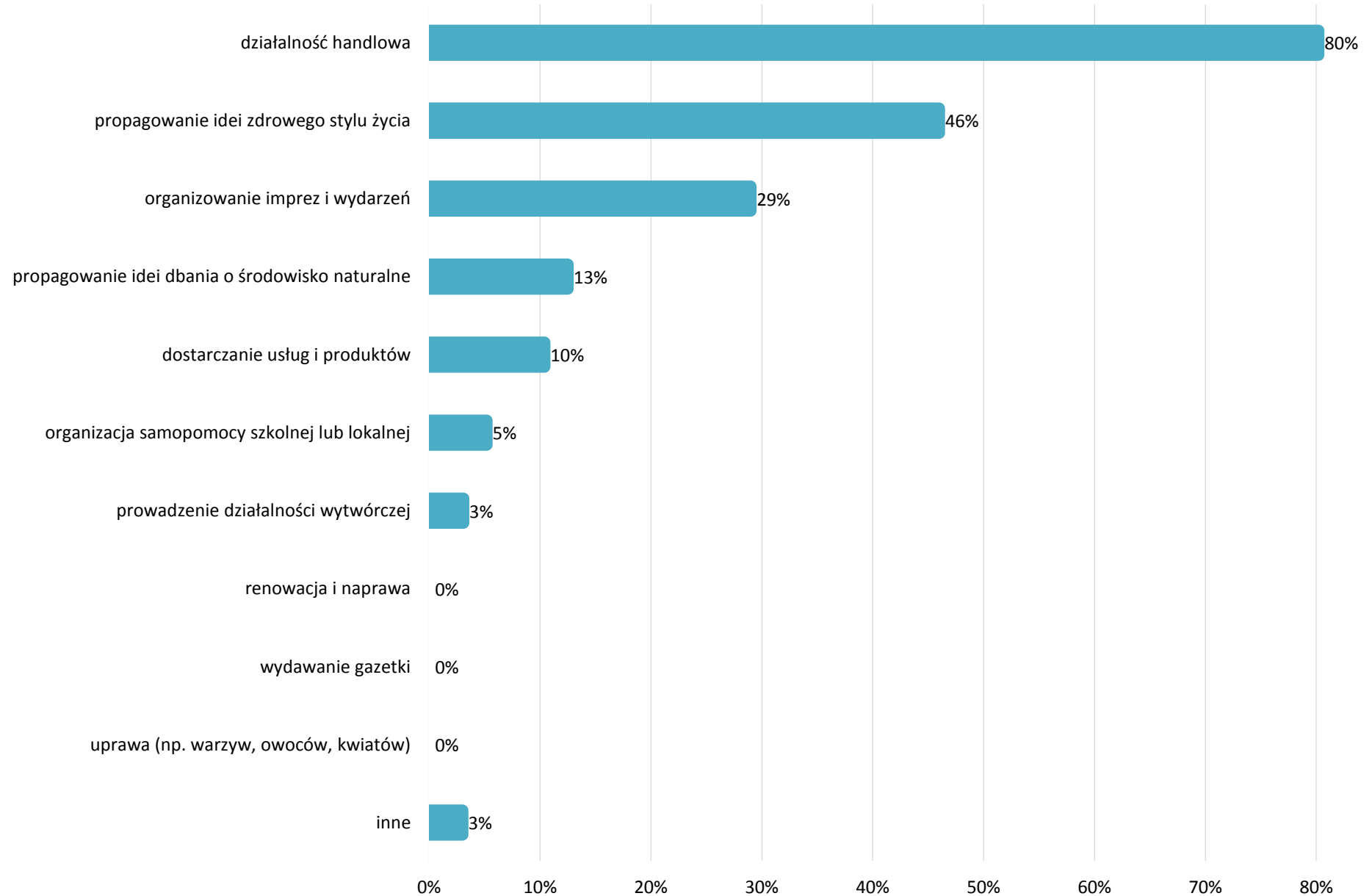

Modele działania SU

- Spółdzielnia prowadzi **tylko sklepik szkolny** i angażuje się w dodatkowe działania jedynie sporadycznie.
- Spółdzielnia **oprócz sklepiku szkolnego realizuje w szerokim zakresie działalność dodatkową**, do której należą:
 - inicjatywy z zakresu propagowania postaw i działań proekologicznych (uprawa eko-ogródków, zbiórka surowców wtórnych, itp.),
 - inicjatywy dotyczące propagowania zdrowego stylu życia,
 - drobna działalność wytwórczą i drobne usługi na rzecz szkoły lub placówki, na terenie której działa,
 - organizacja imprez kulturalnych, turystycznych i sportowych z udziałem członków spółdzielni oraz pozostałych uczniów szkoły lub placówki,
 - produkcja i sprzedaż twórczości artystycznej i rękodzieła uczniów szkoły lub wychowanków spółdzielni
 - szeroka działalność charytatywna, w tym wspieranie uczniów mniej zamożnych,
 - Szkolna Kasa Oszczędności pod patronatem instytucji finansowej,
 - i wiele innych.
- Spółdzielnia **nie prowadzi sklepiku szkolnego**, a prowadzi **inne działania na rzecz szkoły, uczniów i ich środowiska**.

Rodzaj działalności SU (3 wskazania)

Spółdzielnia uczniowska „Szarotka” w Jordanowie

SZKOŁA DOBREGO WYBORU

Zespół Szkół im. bł. ks. Piotra
Dańkowskiego w Jordanowie
ul. Gen. Maczka 131
tel. 18 26 75 658
www.zsdjordanow.iap.pl

Szkoła liczy ok. 400 uczniów.

Spółdzielnia działa w niej co najmniej od lat 60-tych XX wieku.

Jedna z najlepszych spółdzielni uczniowskich w Polsce – wielokrotnie nagradzana w ogólnopolskich konkursach o Puchar Ministra Edukacji Narodowej, o Puchar Krajowej Rady Spółdzielczej czy też w konkursie „Zdrowa przyroda-zdrowa żywność-zdrowy człowiek”.

Agencja Rozwoju
i Promocji Spółdzielczości
Związku Lustracyjnego
Spółdzielni Pracy

Działalność spółdzielni

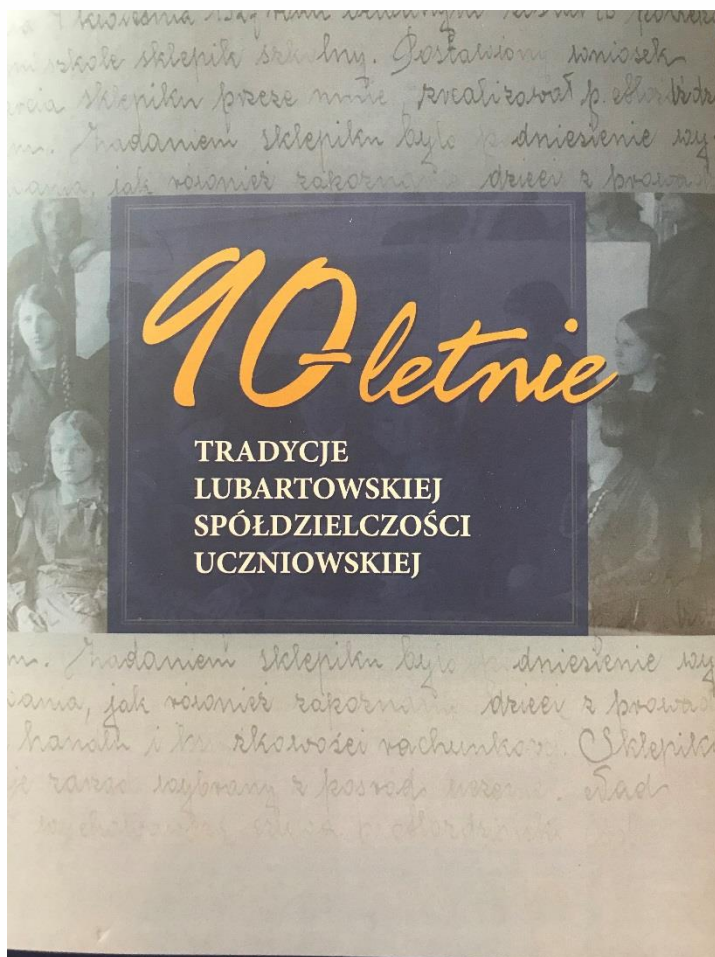
- Aktualnie jest to głównie prowadzenie **Sklepiku Szkolnego**, ale również...
- **Propagowanie zdrowego stylu życia** (proponowanie zdrowej żywności, organizowanie szkoleń, przygotowywanie plakatów i wystaw o tej tematyce, organizacja spotkań z dietetykiem, pszczelarzem i wiele innych).
- **Ponadto** uczniowie w ramach spółdzielni: wytwarzają stroiki świąteczne, kartki okolicznościowe, organizują kiermasze, zbierają surowce wtórne, w tym makulaturę, świadczą usługi organizacji imprez na terenie szkoły, organizują na przykład „orszak świętego Mikołaja – odwiedzają okoliczne szkoły i przedszkola i wręczają dzieciom upominki.
- Szeroka **działalność na rzecz ochrony przyrody**, w tym sprzątanie terenów przyszkolnych, zakładanie skalniaków, dokarmianie ptaków, akcja „Ratujmy Kasztanowce”, „Od nasionka do kompostu”.

Z wypracowanych środków spółdzielnia....

- Organizuje dla uczniów **wycieczki**, w tym zagraniczne.
- Wyjazdy do **kina, teatru**,
- **Dofinansowuje imprezy szkolne**, na przykład studniówki,
- **Dokonuje zakupu podręczników i odzieży** członkom SU i innym uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej
- Realizuje **akcje charytatywne**, np. „Pomóżmy głodującym dzieciom Afryki” (od 2009 roku).
- **Wspierali niepełnosprawnego** szermierza, Jacka Gaworskiego, aby mógł brać udział w mistrzostwach i olimpiadach.
- Organizowali **spotkania wigilijne dla osób samotnych** z terenu gminy....

- Woj. lubelskie
- Nieprzerwanie od ponad 90 lat obecna jest tam spółdzielczość uczniowska.
- Aktualnie jest jedna: Spółdzielnia Uczniowska „Karmelka” (choć jeszcze niedawno było ich 4).
- **Spółdzielnia organizuje życie szkoły!**

Agencja Rozwoju
i Promocji Spółdzielczości
Związku Lustracyjnego
Spółdzielni Pracy

Działalność „Karmelki”

Oprócz działalności handlowej, Spółdzielnia prowadzi również:

- Szkolną Kasę Oszczędności pod opieką Banku Spółdzielczego w Lubartowie.
- Organizuje kiermasze, loterie, imprezy kulturalne, turystyczne, etc.
- Akcje propagujące idee spółdzielczości.
- Drobną wytwórczości i usługi na rzecz szkoły.

Zyski przeznacza na:

- Organizacja wycieczek turystycznych, rajdów, biwaków, wycieczki na lodowisko, do parku linowego i wielu innych miejsc.
- Zakup sprzętów do szkoły (na przykład wyposażenie Sali gimnastyki korekcyjnej, siłowni szkolnej, tablic demonstracyjnych, szyldu i banneru reklamowego).
- Spółdzielnia partycypowała nawet w organizacji obchodów jubileuszu szkoły oraz w zakupie systemu monitoringu.

Agencja Rozwoju
i Promocji Spółdzielczości
Związku Lustracyjnego
Spółdzielni Pracy

Spółdzielnia Uczniowska PTAKU

Praktyka Twórcza Aktywu Koleżeńsko- Uczniowskiego

Agencja Rozwoju
i Promocji Spółdzielczości
Związku Lustracyjnego
Spółdzielni Pracy

Banki Żywności

MARNUJĄC
ŻYWNOŚĆ
MARNUJESZ PLANETĘ

CO ROKU DO PRODUKCJI WYRZUCANEJ
ŻYWNOŚCI, NA ŚWIECIE ZUŻYWA SIĘ
**250 BILIONÓW
LITRÓW WODY.**
TÓ 14 RAZY WIĘCEJ NIŻ MIESZCZA W SOBIE
WSZYSTKIE JEZIORA W POLSCE!

#EKOMI EKOMISJA, NIE MARNUJE!

SPRAWDŹ NA
NIEMARNUJE.BANKIŻYWNOSCI.PL

Wsparto środkami
Funduszu Małych Grantów
EKO-UNII

 Santander
Fundacja

REKOPOL

CERTYFIKAT UCZESTNICZWA

DLA

Szkoły Podstawowej nr 33 w Częstochowie

UCZESTNIKA XIII EDYCJI
DNIA BEZ ŚMIECENIA

DZIEŃ BEZ ŚMIECENIA

#ZaczynamOdSiebie

WIĘCEJ INFORMACJI:
WWW.DZIENBESZMIECENIA.PL

Kampania #Dzień bez śmiecenia

Agencja Rozwoju
i Promocji Spółdzielczości
Związku Lustracyjnego
Spółdzielni Pracy

Agencja Rozwoju
i Promocji Spółdzielczości
Związku Lustracyjnego
Spółdzielni Pracy

W jaki sposób działalność w SU kształtuje postawy przedsiębiorcze?

Umiejętności
rachunkowe i
matematyczne

Pierwsze
doświadczenie
zawodowe

Podejmowanie
pierwszych decyzji
i ponoszenie
konsekwencji

Spółdzielnia jako
mikro
przedsiębiorstwo

Zarządzanie czasem i
zasobami

Nauka ekonomii
w praktyce

Orientacja rynkowa

Podstawy marketingu

W jaki sposób działalność w SU kształtuje postawy obywatelskie?

Celem działania jest dobro ogółu

Działanie w grupie

Poczucie wspólnoty

Odpowiedzialność

Poczucie zaufania do innych

Rozwijanie kompetencji społecznych, w tym komunikacji

Wpajanie idei prozdrowotnych i proekologicznych

Pracowitość i uczciwość w działaniu

Wartości demokratyczne

Agencja Rozwoju
i Promocji Spółdzielczości
Związku Lustracyjnego
Spółdzielni Pracy

Z jakimi problemami borykają się spółdzielnie uczniowskie?

- **niechęć dyrektorów szkół** do ryzyka związanego z odpowiedzialnością za działalność SU na terenie placówki, w związku z niejednoznacznymi przepisami prawnymi
- wpuszczanie **do szkół agentów**, którzy stanowią swoistą konkurencję dla spółdzielni uczniowskich lub wręcz zastępują ich działanie
- trudności z „wyznaczeniem” i działaniem nauczyciela-opiekuna - szczególnie młodzi nauczyciele „nie palą się do pracy dla idei”
- **niemożność posługiwania się NIP-em szkoły**, a w związku z tym problemy z dokumentacją zakupów i sprzedaży
- sugestie, że SU powinny obowiązkowo posiadać kasy fiskalne i podlegać opodatkowaniu;
- problem związany z zapewnieniem wymogów higieniczno-sanitarnych przy sprzedaży żywności – działalność SU musi być zgodna z Rozporządzeniem w sprawie zdrowej żywności

Z jakimi problemami borykają się spółdzielnie uczniowskie?

- **brak możliwości założenia rachunku bankowego przez spółdzielnię uczniowską**, która nie posiada osobowości, ani podmiotowości prawnej
- w związku z powyższym problem **funkcji skarbnika** (bieżące i długoterminowe przechowywanie gotówki - w praktyce najczęściej to nauczyciele sprawują nadzór nad środkami finansowymi SU);
- **pobieranie wpisowego i udziałów** – wzorowane na spółdzielczości dorosłych (tutaj pojawił się zarzut, że edukacja ma być bezpłatna, choć w ocenie zespołu jest on bezpodstawny, ponieważ przynależność do spółdzielni uczniowskiej odbywa się na zasadach pełnej dobrowolności, a udziały podlegają zwrotowi po zakończeniu stosunku członkostwa w spółdzielni);
- **kwestia zrzeszania się spółdzielni uczniowskich poza szkołą**, w powiatowych i wojewódzkich radach spółdzielni uczniowskich;
- część spółdzielni prowadzi **działalność poza szkołą**, bierze udział różnego rodzaju kiermaszach, festynach, itp. o charakterze lokalnym. Pojawia się problem, czy w ogóle mogą taką działalność prowadzić oraz fakt, iż nie mogą wystawiać dokumentów zakupu swoim potencjalnym klientom.

Dziękuję za uwagę....

Agencja Rozwoju
i Promocji Spółdzielczości
Związku Lustracyjnego
Spółdzielni Pracy